1852. N°. 111.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 15 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 14 September.

Volgens berigt van den Officier van Justitie te Rotterdam dd. 7 Sept., is zekere Jan Servaas, koopman, wonende te Heinkenszand, 15 Aug. jl., van Rotterdam gevaren met de Middelburgsche stoomboot, bij zich hebbende eene geel lederen portefeuille, inhoudende *f* 7,600, aan geldswaarde hebbende papieren, die hij te Dordrecht had ontvangen; mitsgaders nog eene som van *f* 3,000, waaronder verschillende bankbilletten van *f* 300, *f* 200 en *f* 100, zonder echter van dit opgegevene nadere omschrijving te kunnen doen. Nog had hij den vorigen dag te Rotterdam ontvangen de som van *f* 10,000, bestaande in 44 bankbilletten, welke hij alle heeft geborgen in dezelfde portefeuille, en die gesloten in den zak van zijn buis, dat hij aanhad. — Hij heeft de boot verlaten aan het Katscheveer, in het land van Ter Goes, en nog kort te voren, op zijn buis voelende, zich overtuigd, de portefeuille nog in zijn bezit te hebben; korten tijd aan wal zijnde, heeft hij echter bemerkt, dat de portefeuille, met de daarin zich bevindende waarde ad *f* 20,600, was verdwenen. Ofschoon hij vermoedde de portefeuille met al de zich daarin bevindende waarden te hebben verloren, is zij, in weerwil van alle aangewende pogingen dusverre niet teruggevonden.

— Den 11den kwamen te Nieuwesluis 2 hoekers aan, de een met 95 ton, de ander met 12 last. Er moet meer haring over zee komen en in het laatst der voorgaande week veel gevangen zijn.

— De prijzen van de kaas waren te Delft den 11den *f* 10.50 tot *f* 13 de 100 Ned. ℔. Er werden ter markt 24 stapels verkocht, wegende 7,974 Ned. ℔.

— De werkzaamheden aan het boren van den Artesischen put op de markt te Gouda zijn, nadat men tot eene diepte van 180 voet daarmede gevorderd was, gestaakt.

— De inzameling van honig is vooral in het oostelijk deel van Drenthe zeer groot. Een bijenhouder te Beilen heeft 30 korven, welke over de 3000 ℔ wegen.

— De *Staats-Courant* bevat het volgend Programma voor de opening van de Vergadering der Staten-Generaal, te 's Gravenhage, op Maandag den 20sten September aanstaande.

Art. 1. Des middags ten twaalf ure zullen de Leden der Staten-Generaal zich begeven naar de zaal, bestemd voor de zittingen van de Tweede Kamer, en zich in eene Algemeene Vergadering vereenigen, onder voorzitting van den door Zijne Majesteit benoemden President van de Eerste Kamer.

Art. 2. De Ministers, Hoofden van Ministeriële Departementen, de Kanselier der Orden, en de Leden van den Raad van State zullen zich, des namiddags ten één ure, mede in die zaal vervoegen.

Art. 3. Z. M. de Koning, de Vergadering der Staten-Generaal zullende openen, zal ten één ure met den volgenden trein van het paleis afrijden:

a. Een kommando cavalerie tot opening van den trein;

b. Een Hoffourier en twee rijknechts, te paard;

c. De Kamerheer-Ceremoniemeester, gezeten in eene koets met twee paarden bespannen, gaande één lakkei naast elk portier;

d. Acht Kamerheeren van Z. M., gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakeijen naast elk portier.

De Kamerheeren plaatsen zich volgens hunnen rang, rijdende de jongsten vooruit;

e. De Groot-Officieren van 's Konings Huis, gezeten in twee koetsen, ieder met zes paarden bespannen, gaande twee lakeijen naast elk portier,

f. Een kommando cavalerie;

g. Z. M. de Koning, en HH. KK. HH. de Prinsen tegenover Z. M., gezeten in eene koets met acht paarden bespannen, gaande één rijknecht naast elk paard, en vier lakeijen naast elk portier.

De Luitenant-Generaal Chef van het Militaire Huis des Konings rijdt regts, en de Generaal-Majoor waarnemende Gouverneur der Koninklijke Residentie links van de koets; achter deze volgen de Officieren van het Militaire Huis almede te paard, rijdende twee aan twee, de oudste in rang vooruit;

h. Een kommando cavalerie, tot sluiting van den trein.

Art. 4. De trein zal rijden: door het Noordeinde, over de Plaats, over het Buitenhof, naar het Binnenhof.

Art. 5. De trein gekomen zijnde aan de Vergaderplaats der Staten-Generaal, zal Z. M. aan de deur van het Hôtel ontvangen worden door eene Commissie uit de Vergadering, dewelke, voorafgegaan door den Kamerheer-Ceremoniemeester, de Kamerheeren en de Groot-Officieren van 's Konings Huis, Z. M. zal geleiden naar de zaal der Staten-Generaal. Het Militaire Huis volgt onmiddellijk.

Art. 6. De Groot-Officieren van 's Konings huis en de waarnemende Gouverneur der Koninklijke Residentie plaatsen zich achter Z. M. zitplaats, de Kamerheeren en het Militaire Huis regts en links van den troon, en de Kamerheer-Ceremoniemeester regts vóór dezelve.

Art. 7. De zitting geeindigd zijnde, gaat Z. M. de Koning met denzelfden trein waarmede Z. M. binnengekomen is, en in de bij art. 3 vermelde orde, naar het Paleis terug; zullende de trein den navolgenden weg nemen: het Binnenhof, den Korten Vijverberg, den Langen Vijverberg, de Plaats, het Noordeinde, naar het Paleis.

Art. 8. Salvo's uit het geschut zullen het afrijden van Z. M. van het Paleis, en het oogenblik waarop Z. M. het Hôtel van de Staten-Generaal verlaat, aankondigen.

's GRAVENHAGE, 14 September.

Z. M. heeft aan den gewezen Minister van Justitie Jhr. Mr. J. T. H. Nedermeyer, Ridder van Rosenthal, een pensioen verleend van *f* 3678.

— Z. M. heeft eervol ontslag verleend aan den Heer F. W. Selle uit zijne betrekking van Directeur van het Postkantoor te Utrecht, behoudens aanspraak op pensioen; en in zijne plaats benoemd den Heer H. W. van Marle, thans Directeur van het Postkantoor te Delft, en aldaar, den Heer J. C. Wilbrenninck, thans Commies der eerste klasse bij het vak der posterijen.

— Z. M. heeft 17 Hoofd- en andere Officieren van het wapen der artillerie op pensioen gesteld, en onder anderen benoemd bij dat wapen: bij den Staf, tot Kolonel den Luit.-Kolonel A. W. de Bruyn, van dien Staf, Chef van het bureau der artillerie bij het Departement van Oorlog; zullende hij ook in zijnen nieuwen rang in die betrekking verblijven; tot Majoor en Onderdirecteur der artillerie-stapel- en constructie-magazijnen, den Kapitein der 1ste klasse J. van Heel, van het 2de regement vesting-artillerie; tot Majoor: de Kapiteins W. B. Vergroesen, S. van Riemsdijk, J. F. Klercq en Y. C. W. von Dassel, Magazijnmeesters der 1ste klasse, te Maastricht, Gorinchem, 's Bosch en Bergen op Zoom; bij het regement veld-artillerie: tot Kolonel en Kommandant van het regement, den Luit.-Kolonel J. P. Baron de Girard de Mielet van Coehoorn, van het corps, zijn Adjudant in buitengewone dienst; tot Luit.-Kolonel, den Majoor Jhr. J. L. de Casembroot, mede van het corps; tot Majoor: de Kapiteins der 1ste klasse J. A. Snellen en J. P. C. van Overstraten, beide van het corps, en van den Staf van het wapen, gedetacheerd bij de Kon. Academie voor de Zee- en Landmagt; bij het 1ste regement vesting-artillerie: tot Kolonel en Kommandant van het regement, den Luit.-Kolonel W. Baron Bentinck, van het corps; tot Luit.-Kolonel, den Majoor C. Daniels van Wijkhuise, van het 2de regement vesting-artillerie; bij het 2de regement vesting-artillerie: tot Kolonel en Kommandant van het regement, den Luit.-Kolonel A. F. Brade, van den Staf van het wapen, inspecteur der draagbare wapenen; tot Luit.-Kolonel den Majoor J. H. van Deventer, van het corps; tot Majoor den Kapitein der 1ste klasse W. H. Doorman, van het corps; bij het 3de regement vesting-artillerie: tot Luit.-Kolonel, den Majoor A. C. J. M. den Beer Poortugael, van het 1ste regement vesting-artillerie; tot Majoor den Kapitein der 1ste klasse W. J. Del Campo genaamd Camp, van het regement veld-artillerie; bij het regement rijdende artillerie: tot Luit.-Kolonel en Kommandant van het regement, den Majoor Jhr. C. D. P. Singendonck, van het corps; tot Majoor den Kapitein der 1ste klasse F. F. J. H. van Heeckeren van de Cloese, van het corps; bij het corps pontonniers: tot Majoor den Kapitein G. J. Stieltjes, Kommandant van het corps.

Nog heeft Z. M. benoemd bij den Staf van het wapen: tot Inspecteur der draagbare wapenen den Majoor C. T. van Meurs, Onderdirecteur bij de artillerie-stapel- en constructie-magazijnen, zijn Adjudant in buitengewone dienst; tot Magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse te Delft, den Kapitein der 1ste klasse A. P. Carré, van het 2de regement vesting-artillerie; bij het 3de regement vesting-artillerie: tot Kommandant van het regement, den Kolonel F. A. E. Meyl, thans Kommandant van het 1ste regement vesting-artil-

lerie; benevens een aantal benoemingen van Officieren tot Kapiteins en 1ste Luitenants, bij dat wapen.

— Volgens eene aanschrijving van den Minister van Oorlog, van den 6den is aan de chefs der corpsen medegedeeld, dat eenmaal in Indiën gediend hebbende militairen, weder, even als voorheen, voor de dienst in dezelfde koloniën waar zij zich vroeger bevonden en dus zoowel voor Oost- als voor West-Indiën kunnen worden toegelaten, bijaldien zij namelijk de Indische dienst met een gewoon paspoort hebben verlaten zonder immer gedegradeerd of in de klasse van discipline te zijn geplaatst.

— De Minister van Marine zal Vrijdag aanstaande geen gehoor verleenen.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 13 *September.*

In deze zitting zijn de verslagen uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot wijziging van het tarief ten aanzien van het artikel eau des Carmes; omtrent dat tot aanwijzing der ontheffingen ter zake van de directe belastingen enz. en omtrent dat betreffende den waarborg en de belasting van gouden en zilveren werken. Achtereenvolgens zijn zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen voor den weg langs de nieuwe haven te Groningen en 29 wets-ontwerpen van naturalisatie.

AMSTERDAM, 13 September.

In de op 3 dezer gehouden groote vergadering van het Hoofdbestuur der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst, zijn voor het jaar 1853 benoemd: tot President, Prof. F. W. Krieger; tot Vice-President, Dr. J. Penn; tot Secretaris, Dr. J. P. Heije, als zoodanig aftredende; tot 2den Secretaris, Dr. G. A. N. Allebé; tot Thesaurier, Dr. J. H. Molkenboer; en tot Bibliothecaris, Dr. N. D. Sybrandi.

— Bij de Arrond.-Regtbank te Hoorn zijn, ter vervulling van de vacature, bij dit collegie bestaande, op de voordragt geplaatst de Heeren: Mr. P. M. Noltheniuś, Burgemeester van Purmerende; Mr. J. F. T. v. Valkenburg, Advocaat en plaatsvervangend Kantonregter, Wethouder der stad Haarlem; en Jhr. Mr. von Bachne van Varick, Inspecteur der jagt- en visscherij in Friesland.

— Het getal kweekelingen van 's rijks kweekschool voor schoolonderwijzers te Haarlem bedraagt op dit oogenblik 19. Er zijn bij het openen van het nieuwe schooljaar slechts 2 kweekelingen bijgekomen. In Augustus 1851 waren er 27 kweekelingen, van welke in het begin van dit jaar 10 hunne opleiding voltooid hebben. In vroegere jaren was het getal kweekelingen 36, zoodat het aantal bijna tot op de helft vermiderd is.

HARDERWIJK, 11 September.

Den 25sten dezer zal van hier een detachement supplētietroepen, sterk 150 Onderofficieren en manschappen, vertrekken, om den 26sten daaraanvolgende over te gaan, op stroom voor Rotterdam, aan boord van het schip Samarang bestemd naar Oost-Indiën. Het zal gekommandeerd worden door den Kapt. van het O. I. leger G. J. Oosthout, mede begeleiders de 2de Luit. der inf. L. W. A. Kessler en P. M. J. Penning Nieuwland, de 2de Luit. der art. W. B. Scheij, Officier van Gez. 3de kl. C. A. de Neve en Apotheker 3de kl. A. A. Backer Overbeek.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 13 September.

De bewerking van den Koh-i-noor is ll. Dingsdag afgeloopen, en zoo onaanzienlijk als vroeger zijn voorkomen was, zoo schoon en schitterend is hij nu geworden. Bij de aflevering uit de handen der tot de bewerking gebezigde kunstenaars, werd aan ieder hunner door den juwelier der kroon, den Heer Garrard, een stuk zilver geschonken. Men zegt, dat de steen in de kroon der Koningin gezet, of op eene andere wijze door H. M. gedragen zal worden.

— Volgens de *Morning-Chronicle*, loopt alhier het gerucht dat er een tolverbond zou zijn gesloten tusschen Engeland en Frankrijk, gegrond op het stelsel van wederkeerig vrij verkeer. Het hoogste inkomende regt zou de 15 ten honderd niet mogen overschrijden.

— De aan de markt alhier aangebragte thee van Assam (in welk Britsch-Indisch gewest de theecultuur sedert eenige jaren door eene maatschappij is ondernomen), is gretig en tegen goede prijzen gekocht.

— Het ministeriële Londensche avondblad berigt de aanbesteding van 75,000 pond thee voor de Britsche vloot, als eene zege van de thee in den strijd tegen de grog.

— In de meeste streken wordt bij voortduring eene groote schaarschheid van zilver gevoeld, en dat ten gevolge van den uitvoer van zilvergeld door landverhuizers; de aanvragen van eenige banken in het noorden waren zoo groot, dat de Munt daaraan niet kon voldoen.

— De groote suikerfabriek van de Heeren Braden en Comp. in Denmark-street is geheel afgebrand, waardoor eene schade van 20,000 £ is veroorzaakt, waarvan slechts 6,000 £ verzekerd was.

— Omtrent den Heer Neild, van wien gemeld is dat hij bij uitersten wil zijne bezittingen aan de Koningin vermaakt heeft, meldt men, dat hij bij den dood zijns vaders vóór bijna 30 jaren, 250,000 £ in eigendommen erfde, en dat gedeelte van zijn vermogen tot zijnen dood onaangeroerd liet. Hij droeg gewoonlijk een blaauwen rok met metalen knoopen, die nooit mogt worden afgeschuijerd, om de wol er niet met de stof af te halen. Hij had aanzienlijke eigendommen in Kent en Bucks, en was altijd zeer in zijn schik wanneer zijn pachters hem te logeren vroegen. Hij bleef altijd zoo lang mogelijk op hunne kosten teeren. Naar zijn levenswijze en voorkomen te oordeelen zou men geen oogenblik getwijfeld hebben, of hij verkeerde in de diepste ellende. Kort voor dat de spoorwegen in Engeland werden ingevoerd, keerde hij eens van een zijner goederen met de diligence naar Londen terug. De wagen hield onderweg aan een herberg op. Al de reizigers stapten af om zich te ververschen. Hij alleen bleef zitten. Naauwelijks was zijne afwezigheid in de herberg opgemerkt, of men herinnerde elkaar 's mans diep armoedig uiterlijk, en door levendig medelijden getroffen, deed men dadelijk eene collecte en liet hem de som gelds met een ferm glas grog aan den wagen brengen. Hij nam beide dankbaar aan. Zijne levensgeschiedenis vloeit over van dergelijke staaltjes. Kort vóor zijn dood zeide hij tegen een zijner executeuren: »Ik sterf met de streelende gedachte het zonderlingste testament gemaakt te hebben, dat men bedenken kan. 't Is de eerste en laatste keer van mijn leven, dat ik over mijne bezittingen heb beschikt. Ge zult vreemd opkijken!"

— Op Wandsworth Common bij Londen, is eene reusachtige telescoop opgerigt, die een toren van 64 voeten hoog en 15 voeten diameter tot basis heeft. De lengte van den koker beloopt 76 voet en in werking zijnde 85 voet. De grootste omvang is 13 voeten en dit gedeelte is ongeveer 24 voeten van het voorwerp-glas. Niettegenstaande de zwaarte van den telescoop, kan hij tot in een hoek van 80 graden rijzen.

— In de laatste dagen zijn weder eenige spoorweg-ongelukken voorgevallen. Woensdag avond ll. is op den spoorweg naar Manchester een trein gedeeltelijk van de baan afgestort, waarbij twee menschen het leven hebben verloren, terwijl verscheiden anderen in meerdere of mindere mate zijn gekwetst; en dienzelfden dag is omstreeks Bristol een trein, zoo men gelooft ten gevolge van te snelle vaart (55 Eng. mijlen in het uur) uit het spoor gevlogen, ten gevolge waarvan de rijtuigen op eene ontzettende wijze door elkander geworpen, de stoker gedood en eenige andere personen deerlijk gekwetst werden.

— Twee schepen hebben 700 ton ijs uit Noorwegen aangebragt, hetgeen in dit jaarsaizoen voor iets opmerkelijks wordt gehouden.

— Er is in het land nog niet veel lust om aan de vrijwillige burgermilicie deel te nemen; want te Manchester onder anderen, eene stad van 300,000 zielen, hebben zich slechts 100, en te Salford, dat 100,000 inwoners telt, slechts 40 aangegeven. Te Londen gaat het beter.

— Te Liverpool liggen thans 509 schepen in lading naar alle oorden der wereld, uitgenomen naar Frankrijk. Dit wordt als een doorslaand bewijs opgenoemd, dat bescherming aan inlandsche nijverheid verleend, de doodsteek voor den handel is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 September.

De Departements-Prefecten zijn door het Ministerie van Binnenl. Zaken aangeschreven, geene vergunning meer te verleenen tot het oprigten van loodwit-fabrieken, daar bij de Regering een plan in overweging is om deze voor de gezondheid der werklieden schadelijke stof door eene minder gevaarlijke te vervangen.

— De stad Parijs heeft hare in 1832 gesloten leening van 40 millioen thans afgelost. Er zijn echter 116 aandeelen niet opgevraagd, zoodat de stad daardoor een' winst heeft van 116,000 fr.

— In het dagblad van Rijssel leest men het volgende: Het schotschrift van den Heer Victor Hugo, *Napoleon de Kleine*, heeft aan de sluikerij op de Fransch-Belgische grenzen nieuwe bedrijvigheid gegeven. Langs de kleine grensplaatsen, waar het toezigt minder scherp is, wordt het uit België ter sluik uitgevoerd, en de sluikers verkoopen elk exemplaar in Frankrijk voor 5 of 6 fr., terwijl het hun in België slechts 2.50 fr. heeft gekost; men begrijpt hoe uitlokkend deze winst is. Aan de reizigers die langs den grooten weg in Frankrijk komen en een exemplaar van het verboden geschrift in hun zak of koffer medebrengen, gelukt het minder vaak, om het aan de waakzaamheid der beambten te onttrekken.

— Het is thans zeker dat de Generaal Gemeau niet te Rome in het opperbevel zal vervangen worden. Hij keert in het laatst dezer maand naar genoemde stad terug.

— De beruchte giftmengster Lafarge die sedert kort uit de gevangenis ontslagen was, is den 7den dezer in de badplaats Ussat overleden, na de genademiddelen der R. K. kerk ontvangen te hebben.

— In het geheel hebben nu reeds 330 verbannenen gratie of verligting verkregen.

— De tabaksteelt, welke in Algerië in 1843 2,000 Ned. ℔ had opgeleverd, leverde dit jaar reeds 661,756 ℔ op.

ITALIË.

ROME, 3 September.

Het hoofdbestuur der Policie heeft bekend gemaakt, dat wegens de onveiligheid der groote wegen, de uitoefening der jagt geheel geschorst wordt, en niemand, als alleen militairen, gewapend zal mogen gaan.

— Het geldgebrek neemt op eene verontrustende wijze toe. In weerwil van de millioenen aan kopergeld, die geslagen zijn en nog geslagen worden, is de verlegenheid zoo groot, dat men reeds 2 pCt. opgeld tegen papier betaalt, en men in de provinciën niet dan met moeite zijn papierengeld tegen kopergeld kan verwisseld krijgen. Het is waar, dat de menigte van valsch papierengeld te weeg brengt dat de menschen bevreesd zijn het in ontvang te nemen; doch de hoofdschuld aan dit gebrek aan kontanten wordt toegeschreven aan de privaat-speculatie van den Minister van Finantie, tegen wien men dan ook eene aanklagte heeft ingeleverd, welke echter tot heden zonder gevolg is gebleven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 12 September.

De Regtbank heeft uitspraak gedaan in de zaak van den kleermaker Frans Tomatscheck, uit Kopenhagen, van wien men zich herinneren zal, dat hij met behulp van zijnen broeder en een' Chirurgijn Kanze, beiden te Berlijn woonachtig, het gerucht had weten te verspreiden van zijn' dood, en dat daarop aan eene kist met steenen de eer eener begrafenis te beurt viel, terwijl de gewaande doode intusschen in 't bezit wist te geraken van twee premiën van levensverzekerings-maatschappijen, te Kopenhagen en Londen, ad 1,000 Rsth. en 1,000 £. Zij zijn thans alle drie schuldig verklaard en veroordeeld ieder tot eene boete van 15,583 th., of, bij onvermogen, de gebrs. Tomatscheck tot 5 en 3 jaren en de Chirurgijn tot 2 jaren dwangarbeid.

— Alhier kwam gisteren een gewezen Fransche Sergeant uit Siberië aan, waarheen hij in 1812 als krijgsgevangene gevoerd was en er zich sedert had gevestigd. Hij is op reis om zijne vaderstad Nancy nog eens weder te zien.

— Dezer dagen hebben zich te Mannheim 165 landverhuizers ingescheept, die zich over Rotterdam naar Baltimore zullen begeven. Deze personen behooren allen tot de Badensche gemeente Kirchard, die eene som van ƒ 10,000 heeft bijeengebragt, om zich op deze wijze van hare verarmde ingezetenen te ontdoen.

— Te Stokholm is den 2den in 64-jarigen ouderdom overleden de Prof. voor de Grieksche letterkunde bij de Hoogeschool van Upsala, W. F. Palmblad. Hij heeft vele wetenschappelijke werken geschreven en was ook medearbeider van verscheiden letterkundige geschriften.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 10 September.

De berigten uit de provinciën luiden treurig omtrent de gestrengheid waarmede de censuur te werk gaat in het verbieden van den invoer van boeken. Van verscheidene werken, waarvan het begin ongehinderd toegelaten was, worden thans de volgende afleveringen in beslag genomen. Onder Metternich genoten ten minste de hoogere standen nog eenige meerdere vrijheid ten dezen. Buitendien bepaalt zich de gestrengheid niet tot het in beslag nemen van boeken, men neemt ook langdurige verhooren ter dezer zake af en legt geldboeten op, zoodat hieruit tevens voordeel voor de schatkist voortvloeit. Reeds vroeger heeft men melding gemaakt van den bespottelijken ijver van hooger hand om den tekst der klassieke schrijvers, zoo het heet, te zuiveren. De bekende uitgaven van Tauchnitz en Teubner zijn dan ook in den ban gedaan. Men verzekert, dat eerlang maatregelen zullen genomen worden tegen de leesbibliotheken, welke men insgelijks wil zuiveren van al wat uit een staatkundig, godsdienstig en zedelijk oogpunt aanstoot kan geven; voorts wil men die leesbibliotheken voorschrijven, welke boeken zij aan te schaffen hebben en aan hunne lezers moeten aanbevelen.

— De Kardinaal Aartsbisschop van Praag heeft uit het ligchaam van den H. Joannes v. Nepomuck een tweetal ribben van de linkerzijde genomen, en deze naar Rome gezonden, waar men het verlangen er naar had te kennen gegeven. [Deze Joannes was te Nepomuck, in Boheme, omstreeks 1330 geboren, was Kanunnik van Praag en Aalmoezenier van den Keizer Wenceslaus. Hij weigerde aan dien Vorst de biecht te openbaren van de Keizerin Joanna, aan wier getrouwheid de Keizer twijfelde, en na heldhaftig de pijnbank te hebben doorgestaan, werd hij in 1383 in de Moldau verdronken. Benedictus XIII kanoniseerde hem in 1729. Hij is Beschermheilige van Boheme.]

— Den 4den heeft te Inspruck de plegtigheid van het zalig verklaren van pater Clarer, Priester van de Orde der Jezuizen, plaats gehad. Deze plegtigheid was tevens eene dankzegging aan den Allerhoogste voor de genade, welke men meende dat God aan het genootschap der Jezuiten had doen wedervaren.

— H. M. de Koningin der Nederlanden zal binnen eenige dagen de badplaats Ischl verlaten, om eene reis naar Italië te doen.

FRANKFORT.

11 September.

Een uitvinder van een nieuw stelsel van spoorwegen, op welke de locomotief zonder het bezigen van stoom, met dezelfde kracht en snelheid kan in beweging gebragt worden, heeft zich tot den Bondsdag gewend, met de aanbieding zijn geheim tegen eene geëvenredigde belooning, ten behoeve der Duitsche bondstaten, mede te deelen. Ingeval zijn voorslag mogt worden aangenomen, is hij bereid zijne uitvinding aan het oordeel eener commissie van deskundigen te onderwerpen.

— Het verbruik van sterke dranken is in de laatste tijden in Zwitserland op eene schrikbarende wijze toegenomen. Behalve alles wat binnenlands gefabriceerd wordt, worden er nog aanzienlijke hoeveelheden van buitenlands ingevoerd.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 27 Augustus.

Er is eene overeenkomst gesloten met Nederland waarbij bepaald is dat de schepen van beide natiën voortaan in elkanders havens op den voet van volkomene gelijkheid zullen worden toegelaten.

KAAP DE GOEDE HOOP.

Met de laatste berigten is ook bekend geworden eene proclamatie van den Gouverneur Cathcart, van 1e. Julij, waarin hij alle weerbare mannen van de oostelijke districten der kolonie opriep, om zich bij hem te voegen en de geregelde troepen bij te staan op eenen togt, dien hij in het begin van Augustus naar de overzijde der Keirivier tegen het Kafferhoofd Kreili ondernemen wilde. Tot toelichting dezer proclamatie heeft de Gouverneur den 20sten eene aanschrijving aan de burgerlijke Commissarissen des gouvernements in de oostelijke districten uitgevaardigd, waarin onder anderen het volgende voorkomt: »De tegenwoordige Kaffer-oorlog is waarschijnlijk de laatste die hier te lande op kosten van het Britsche Gouvernement gevoerd wordt; want men kan niet verwachten dat de gelden tot bekostiging van eenen nieuwen oorlog, ten bedrage van een millioen £, wederom door een besluit van 's Rijks parlement uit de beurs der Britsche burgers zullen worden genomen, ten behoeve eener zaak waarin deze geene andere reden hebben eenig belang te stellen, dan welwillendheid en deelneming.

»Vind ik geene genoegzame ondersteuning bij de ingezetenen der kolonie, ik ben ruimschoots sterk genoeg om met Harer Majesteits troepen voorwaarts te rukken en de nationale eer te handhaven; maar ik zoude dan tot de smartelijke overtuiging komen dat het den ingezetenen der kolonie thans aan de noodige geestkracht ontbreekt om voor hunne eigen zaak op te komen, en dat zij derhalve niet in staat zijn om hunne vijanden op dien afstand te houden waarop wij ze teruggedreven hebben; en, wat nog erger is, het Kafferhoofd Kreili zoude ook deze overtuiging bekomen, en in plaats van de bevolking der kolonie te ontzien, haar voortaan minachten.

»Van den togt naar de overzijde der Keirivier terugkomende, moet ik aan Harer Majesteits regering verslag doen, niet alleen hoe de uitslag van den togt is, maar ook of ik de bevolking der kolonie dankbaar bevonden heb voor den haar verleenden bijstand, gezind en in staat tot krachtsontwikkeling voor hare eigen zaak, en alzoo verdienende dat wij voor hare zaak strijden, of zulks onwaardig. Mogt dit laatste het geval zijn, dan zoude ik waarschijnlijk last ontvangen om mijne troepen terug te trekken; en dan zou ik bij mijn vertrek aan de ingezetenen, althans van de oostelijke helft der kolonie, niets anders kunnen raden dan minder schapen en ossen en meer schaapherders en ossendrijvers te houden; want dan zoude spoedig het grensland, en nog meer land, weder door wilde beesten en wilde menschen worden ingenomen, en zij zouden niet in staat zijn hen te verdrijven, gelijk hunne vaderen in de dagen van ouds deden."

— In de nieuwsbladen van den 3den Augustus, vindt men berigten uit eenige plaatsen in het oostelijk gedeelte der kolonie, waaruit blijkt dat de ingezetenen aldaar, nu zij van het moederland met het voorregt van zelfbeheer begiftigd zijn, zich aan den pligt van zelfverdediging niet onttrekken.

— De Luitenant-Gouverneur heeft eene premie van 100 £ uitgeloofd voor de ontdekking van steenkoollagen; en het doel schijnt reeds bereikt te zijn; er is althans eene Regerings-Commissie benoemd om op de plaats zelve de waarde eener ontdekking van dien aard te gaan onderzoeken.

— De landstreken in de nabijheid der kolonie, Kafferland uitgezonderd, zijn in vrede en rust. Het handelsverkeer tusschen de kolonie, het Souvereiniteitsgebied aan de Oranjerivier, het gemeenebest der uitgeweken Boeren aan de overzijde der Vaalrivier, en Natal, was snel toenemende. In Natal achtte men het door de genomen proeven thans uitgemaakt dat er suiker, rijst en koffij met voordeel konden worden geteeld. In het Souvereiniteitsgebied was door de Commissarissen van het koloniaal bewind, in overleg met afgevaardigden der ingezetenen, eene constitutionele bestuursinrigting vastgesteld.

— In het 2de vierendeeljaars van 1852 waren de inkomsten met 18,551 £ vermeerderd, in vergelijking met die in hetzelfde tijdvak van 1851; ook de uitgaven waren met 1,554 £ vermeerderd.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 16den September 1852, des namiddags ten 2 ure.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van de Patentpligtige Ingezetenen binnen deze Gemeente, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het Dienstjaar 1852 en 1853 *voor alle de Wijken*, als nog dagelijks van des voormiddags *tien* tot des namiddags ten *één* ure, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd, en wel tot en met den 18den September aanstaande; zullende na het verstrijken van dien tijd de onafgehaalde Patentbladen aan de Deurwaarders der Directe Belastingen ter bezorging worden afgegeven.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 4 September 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

ZWOLLE, 10 September. Uit het voor eenigen tijd door den algemeenen Kerkeraad der Hervormde gemeente alhier gemaakte drietal Predikanten, bestaande uit: DD. Hugenholtz, te Velthuizen, Marissen van Loon, te Hoogezand, en Pleyte, te 's Bosch, is op heden, na bekomen agreatie van het provinciaal Kerkbestuur, beroepen, Ds. Hugenholtz, te Velthuizen; terwijl, volgens het reglement op de vacaturen, aan het departement voor de zaken der Herv. Eeredienst aanvrage tot goedkeuring op gemelde beroeping zal gedaan worden, uithoofde de beroepene buitenlandsch Predikant is.

— Door den Kerkeraad der Herv. gemeente te Antwerpen is uit een drietal, bestaande uit Ds. Deeleman, bij de Waalsche gemeente te Zwolle; Gunning, Candidaat tot H. dienst; en Ds. van Waning Bolt, te Grootegast en Doezum, de laatste verkozen als Predikant in de Nederduitsche en Fransche talen.

Door het Provinciaal Kerkbestuur van Zuidholland zijn den 1sten dezer, na gehouden examen, tot de Predikdienst toegelaten de Candidaten in de Godgeleerdheid te Leyden: P. Beets en J. W. P. Feith, en door dat van Overijssel de Candidaten in de Godgeleerdheid te Utrecht: J. Stemberg, M. J. Bouman, H. Romeny, J. M. Bakhoven, A. Franken en E. de Visser.

218de Staats-Loterij.

Trekking der Tweede Klasse.

1ste Trekking. Nos. 1177 en 4889 ieder een prijs van *f* 1,000.

2de » No. 2484 een prijs van *f* 20,000. No. 14970 een prijs van *f* 5,000. No. 925 een prijs van *f* 1,250. Nos. 2165, 3067 en 4222 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: BERN. L. VERWEY,
Pred. te *Jaarsveld*.
EN
'S GRAVENHAGE, 9 September 1852. W. C. M. SMALLENBURG.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, A. W. MOLKENBOER, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, 13 September 1852. H. J. ROOT.

Ons lief en jongste Kind HENRICUS MARINUS, oud 2½ jaar, overleed heden tot onze innige droefheid.
P. J. ZUURDEEG Jzn.
LEYDEN, 12 September 1852. J. C. FENGELER.

Erkentelijk voor de bewijzen van deelneming bij de bevalling mijner Echtgenoote betuig ik daarvoor mijnen opregten dank.
LEYDEN, 14 September 1852. H. J. H. H. VAN WENSEN.

BESTUURDEREN VAN HET WERKHUIS, verpligt zijnde de Kaserne aan de Morschpoort af te staan, tot Kasernering van troepen, hebben de opening er van **onbepaald uitgesteld**, en zullen nader kennis geven, waar en wanneer zulks zal plaats hebben.
B. F. KRANTZ, *President*,
H. P. C. STOFFELS, *Secretaris*.

Al degenen welke iets te Vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van ADRIANUS BERGEN HENEGOUW, vroeger *Bouwman* te *Soeterwoude*, en laatst zonder beroep gewoond hebbende te *Oegstgeest* en aldaar den 20sten Junij 1852 overleden, bij hem met zijne nagelatene Wedúwe CORNELIA VAN DER VELDEN, in het gemeen bezeten, worden verzocht daarvan *franco* **Opgave of Betaling** te doen, ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWYDEN, te *Soeterwoude*, vóór of op den eersten October aanstaande.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, in dato 14 September 1852, is, in **Staat van Faillissement** verklaard, aanvang nemende den 13den dezer maand, PIETER GERRIT KOGENHOP, *Kleedermaker* wonende te *Hillegom*. Tot Regter-Commissaris is benoemd de E. A. Heer Mr. J. F. PRINGLE, Regter in genoemde Regtbank, en tot Curator de Ondergeteekende.
Mr. C. W. HUBRECHT.

BIDSTOND

VOOR

DE UITBREIDING DER EVANGELIE-VERKONDIGING ONDER DE CHINEZEN,

Op Maandag 20 September 1852,

In de Kerk der Doopsgezinde Gemeente,

des avonds ten *half acht* ure.

Voorloopige Aankondiging.

De Ondergeteekende berigt hiermede het geëerde Publiek, dat hij het Huis van den Heer W. SCHIMMELPFENG heeft **overgenomen**, en voornemens is aldaar den Handel in **MANUFACTUREN en MODES** uit te oefenen. Hij hoopt binnen weinige dagen zijnen Winkel te openen.
D. WAFELBAKKER.

Door gevorderde jaren en kwitering van zaken, biedt men *uit de Hand te Koop* aan, op aannemelijke condities: Een HUIS EN ERVE, staande en gelegen op eenen der beste standen van de Stad *Leyden*, waarin sedert vele jaren, met het beste succes eene *Laarzen- en Schoenmakers-Affaire* is en nog wordt uitgeoefend, terwijl de voorhanden Artikelen tegen billijke prijzen kunnen overgenomen worden. Een gedeelte der Kooppenningen kan als eerste Hypotheek gevestigd blijven. Te bevragen onder Lett. H. bij den Boekhandelaar D. J. COUVEE, aldaar.

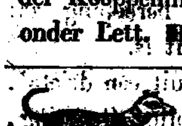

Er is vermist een zwarte **ENGELSCHE HOND**, zijnde een *Reu*. Men gelieve dien terug te bezorgen bij HILVERSTEYN, Apothecarsdijk.

Bij de Publieke Veiling der Onroerende Goederen den 11den September 1852, in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, ten overstaan van den te *Soeterwoude* residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN gehouden, zijn de Percelen in Bod gebragt, als:

No. 1. Het HUIS, GRUTTERIJ, verdere Gebouwen en Erven, op . . . . *f* 7,000.—

No. 2. Het PAKHUIS aan de Koestraat, op . . . . 400.—
Nader Verhoogd met . . . . 100.—

No. 3. Het HUIS EN ERVE, aan de Oude Vest, Wijk VI. No. 557, op . . . . 640.—
Nader Verhoogd met . . . . 100.—

No. 4. Het HUIS EN ERVE, aan de Oude Vest, Wijk VI. No. 558, op . . . . 700.—

No. 5. Het PAKHUIS EN ERVE, aan den Ouden Rijn, op . . 440.—

No. 6. De WOON- EN PAKHUIZEN EN ERVEN, aan de Haarlemmerstraat, op . . . . 1,020.—
Nader Verhoogd met . . . . 80.—

Zullende de Afslag en Toewijzing plaats hebben op aanstaanden Zaturdag den 18den September des avonds ten *zeven* ure, en inmiddels ten Kantore van den voornoemden Notaris tot daags vóór den Afslag, Verhoogingen worden aangenomen tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Zware kankerachtige wonden in de borst genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

Mejuffrouw MATHEWS, woonachtig in de Brugstraat te Southwark, had na hare verlossing eene zoo zieke borst, dat het haar onmogelijk was, haren zuigeling te voeden. Er hadden zich in hare linkerborst vier afzonderlijke kankerachtige verzweringen gevormd, welke de vereenigde pogingen van onderscheidene genees- en heelkundigen verijdelden, en men besloot eindelijk dat men tot snijden zou moeten overgaan; hiertegen echter verzette zich de lijderes bepaald, en nam daarentegen hare toevlugt tot de *Zalf en Pillen van* HOLLOWAY, ten gevolge waarvan hare wonden nu zijn genezen en zij de beste gezondheid geniet.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.
Te bekomen bij W. C. VAN BORT, te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 13 September.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gesloten.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	64 1/16	64 1/16	64 1/8
Dito Certificaten	3	77 3/8	77 7/8	77 3/8
Dito dito	4	96 1/8	96 7/8	96 1/8
Amortisatie Syndicaat	3½	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	124 7/8	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	102	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	72 ¼	—	—
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	109 1/8	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	108 [illegible]	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	97	—	—
Dito 1840	4	91 5/8	91 3/4	91 5/8
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	91 1/4	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	86 1/8	—	—
Dito Aandeelen met Loten, fl.	250	—	—	—
Dito dito 1835	500	—	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	23 1/8	23 3/16	23 1/8
Dito Obligatiën	3	49 13/16	49 7/8	49 [illegible]
Dito Binnenl. à 6 m.	3	45	45 1/8	45 1/16
Bewijzen Coupons		2 1/8	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	69 1/2	—	—
Dito Metall.	5	78 15/16	79	—
Dito Nieuwe	5	[illegible]	92 1/4	92 1/4
Dito 1847	2½	41 1/4	41 1/2	41 7/16
BELGIE, Banc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	52 13/16	52 3/8	52 [illegible]
BRAZILIË, 1824 100 £	5	100 [illegible]	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	43 1/8	43 [illegible]	43 1/8
Dito dito	4	40 1/4	40 1/4	40 1/8
VENEZUELA,	3½	—	—	—
MEXICO,	5	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		4 1/16	4 1/2	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.